

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2019. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

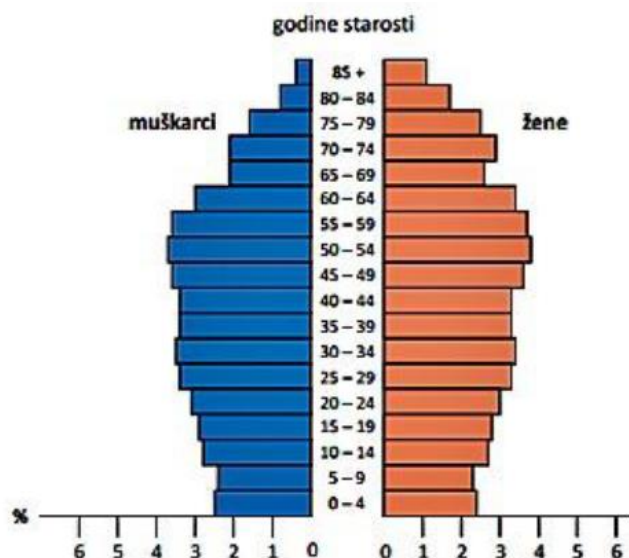
Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U PRVIH ŠEST ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

1		1. Kako se naziva proces jakog širenja i srašćivanja velikog grada s okolnim većim i manjim gradovima?
		a) gentifikacija b) sinekizam c) monocentrizam d) segregacija
1		2. U koju od navedenih skupina metala pripada titan?
		a) rude za obojenu metalurgiju b) oplemenjivači čelika c) plemeniti metali d) rijetki metali
1		3. Koja od navedenih biljnih kultura nije uljarica?
		a) soja b) juta c) suncokret d) maslina
1		4. Koja je od navedenih vrsta drveća karakteristična za borealne šume?
		a) tikovina b) smreka c) bukva d) sandalovina
1		5. Koje je ime prvog grada nastalog u dolini Inda?
		a) Uruk b) Teba c) Harappa d) Memfis
1		6. Kako se naziva središnji trg u prostornoj strukturi rimskog grada?
		a) opidum b) agora c) forum d) bazar

SLJEDEĆA TRI ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRILOGA.

2		7. Koje je od navedenih obilježja karakteristično za države s tipom dobno-spolne strukture stanovništva prikazane na dijagramu? (<i>Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.</i>)
		a) kratko prosječno trajanje života b) visok koeficijent mladosti
		c) visoka stopa senilizacije d) visoka stopa fertiliteta

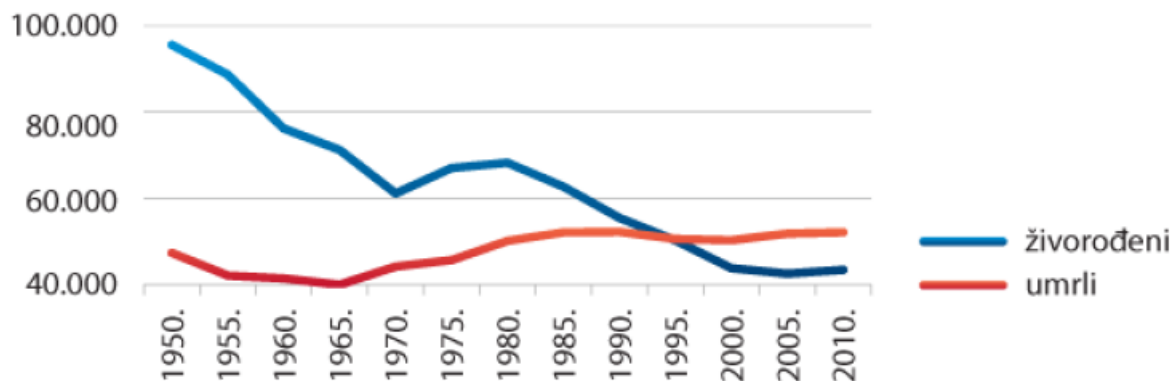
Koja od navedenih država ima tip dobno-spolne strukture stanovništva prikazan na priloženom dijagramu? (*Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.*)

- a) Indija b) Hrvatska c) Irska d) Nigerija

2

8. Koje je godine država prikazana na dijagramu ušla u posttranzicijsku etapu demografske tranzicije? (Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.)

- a) 1950. b) 1970. c) 1980. d) 1995.

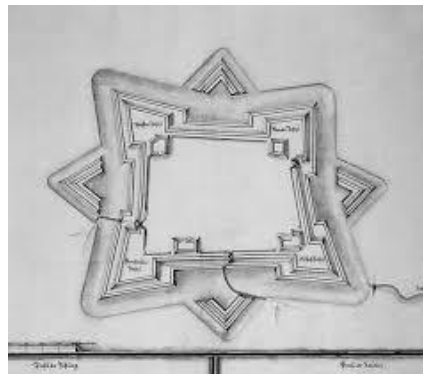
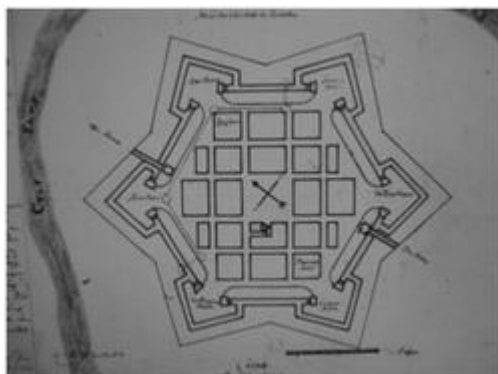

Koju podetapu demografske tranzicije obilježava demografska ekspanzija?

2

9. Na slikama su prikazani tlocrti stare jezgre dvaju gradova u Hrvatskoj.

Koji su to gradovi (upiši imena na crte ispod njihovih crteža)?

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI SE POJMA ILI PODATKA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3

10. Poveži današnja imena gradova s njihovim antičkim imenima.

____ Zadar

____ Osijek

____ Vinkovci

A) Mursa

B) Cibalae

C) Marsonia

D) Tragurium

E) Salona

F) Jader

3

11. Poveži tipove poljoprivrede s odgovarajućim načinom proizvodnje.

_____ ranč

A) monokulturna proizvodnja

_____ farma

B) autarkična poljoprivreda

_____ plantaža banana

C) nomadsko stočarstvo

D) komercijalno ekstenzivno stočarstvo

E) transhumantno stočarstvo

F) komercijalna intenzivna poljoprivreda

3

12. Poveži ratarske kulture s odgovarajućom skupinom.

_____ žitarica

A) krumpir

_____ uljarica

B) riža

_____ tekstilna biljka

C) kakao

D) pamuk

E) šećerna trska

F) suncokret

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

2

13. Na fotografijama su prikazani prvi izgrađeni neboder u svijetu i najviši izgrađeni neboder do danas. Na crte ispod fotografija upiši imena gradova u kojima se oni nalaze.

3

14. Na fotografijama su prikazane poljoprivredne kulture. Na crte ispod fotografija upiši njihove nazive.

U SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA DOPUNI REČENICE ILI ODGOVORE UPIŠI NA CRTE.

1 15. Naziv religije čije je tradicionalno svetište Varanasi je _____.

1 16. Proces usitnjavanja većih polja konstantnim dijeljenjem zbog nasljeđivanja nazivamo _____.

1 17. Postrojenja za proizvodnju električne energije iz prirodnog plina nazivamo _____.

1 18. Ime države Europske unije s najvećim brojem nuklearnih elektrana je _____.

1 19. Postupak dobivanja sekundarnih sirovina iz različitih vrsta otpada nazivamo _____.

1 20. Ime najstarijeg gradskog naselja u svijetu, nastalog u neolitiku, je _____.

3 21. Na temelju zaokruženih podataka izračunaj stopu nataliteta, mortaliteta i prirodne promjene stanovništva Kine 2015. godine (*izračunaj na jednu decimalu, rezultate iskaži u promilima*).

a) broj stanovnika: 1 400 000 000

b) broj rođenih: 16 550 000

c) broj umrlih: 9 750 000

Odgovor: n = _____

m = _____

pp = _____

Prostor za računanje:

3 22. Na temelju zaokruženih podataka izračunaj prosječnu godišnju promjenu broja stanovnika Hrvatske između dva popisa, prosječnu godišnju stopu promjene (*na jednu decimalu, rezultat iskaži u promilima*) i prosječan broj stanovnika sredinom međupopisnog razdoblja.

a) broj stanovnika 2001. godine: 4 437 000

b) broj stanovnika 2011. godine: 4 285 000

Prosječna godišnja promjena iznosi _____.

Prosječna godišnja stopa promjene iznosi _____.

Prosječan broj stanovnika sredinom međupopisnog razdoblja iznosi _____.

Prostor za računanje:

**U SVAKOM OD SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2	
---	--

23. Koji su od navedenih megagrađovi?

- a) Hong Kong b) Shanghai c) Singapur d) Washington e) Manila

2	
---	--

24. Koje su od navedenih željezne rude?

- a) galenit b) magnetit c) halkopirit d) siderit e) boksit

2	
---	--

25. Koje od navedenih država imaju policentrični urbani sustav?

- a) Njemačka b) Francuska c) Ujedinjeno Kraljevstvo d) Japan e) SAD

2	
---	--

26. Koje su od navedenih danas emigracijske države?

- a) Švicarska b) Rumunjska c) Nizozemska d) Meksiko e) Kanada

2	
---	--

27. Koji su od navedenih obnovljivi izvori energije?

- a) geotermalna energija b) sirova nafta c) energija vjetra d) nuklearna energija e) ugljen

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE
EUROPE.**

2	
---	--

28. Na crte iza slova upiši imena europskih država (bez Ruske Federacije) koje su najveći proizvođači sirove nafte u posljednjih pet godina, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuća slova.

A _____ B _____

3 29. Na crte iza slova upiši imena država srednje i sjeverne Europe kojima službeni jezik pripada skupini uralo-altajskih jezika, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuća slova.

C _____ D _____ E _____

3 30. Na crte iza brojeva upiši imena država s najvećim ukupnim BDP-om u posljednjih pet godina, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuće brojeve.

1 _____ 2 _____

3 _____

2 31. Na crte iza brojeva upiši imena dviju europskih država koje najviše iskorištavaju geotermalnu energiju, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuće brojeve.

4 _____ 5 _____

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.

3 32. Na priloženoj karti svijeta slovima **A**, **B** i **C** označena su područja današnjih država na kojima su postojale jezgre drevnih civilizacija. Na crte iza slova upiši imena rijeka uz koje su se razvile te civilizacije.

A _____ B _____ C _____

3 33. Na priloženoj karti svijeta slovima **D**, **E** i **F** označena su područja današnjih država na kojima su živjeli narodi prije dolaska Europljana. Na crte iza slova upiši imena tih naroda.

D _____ E _____ F _____

3 34. Na crte iza brojeva upiši imena država koje su najveći svjetski proizvođači sirove nafte u posljednje tri godine, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuće brojeve.

1 _____ 2 _____ 3 _____

3 35. Na crte iza brojeva upiši imena država koje su najveći svjetski proizvođači boksita u posljednje tri godine, a na priloženu kartu unutar tih država upiši pripadajuće brojeve.

4 _____ 5 _____ 6 _____